

Idees de la Justícia: tres nens i una flauta

Tres nens discuteixen sobre la propietat d'una flauta i vostè, escriu [Amartya SEN](#) (*The Idea of Justice*, Allen Lane, 2009, p. 13), té l'encàrrec de decidir a quin d'ells li atribuirà.

Ana, la primera nena, al·lega:

- Hauria de ser per a mi, ja que sóc l'única dels tres que sap tocar la flauta.

El segon nen, Bob, diu:

- Doneu-me-la a mi, ja que sóc el més pobre, no tinc res, res.

Y, finalment, Carla, sosté:

- Em correspon a mi, ja que la vaig fer jo.

La decisió no és fàcil perquè aquí s'enfronten tres concepcions molt bàsiques, molt ben fonamentades i clarament contraposades sobre la justícia: la primera nena ofereix un argument utilitari de pes; el segon, un igualitari també molt atencible; i la tercera, una raó llibertària gens menyspreable. El que les tres idees rectores siguin difícils de conciliar i, particularment, el que, posades a votació entre els tres nens, puguin donar lloc a majories inestables i oscil·lin en cicles és una de les veritats més fecundes que les ciències socials del Segle XX van aportar al dret, així com a la filosofia moral i política de la mà de [Kenneth ARROW](#).

La vocació de *InDret* ha estat sempre aproximar les tres disciplines en benefici de totes elles. És molt aconsellable llegir el llibre de SEN, l'èmfasi del qual és la importància de reconèixer la pluralitat de les raons de la justícia (p. 104). A més a més, el premi Nobel d'economia de 1998 posa de manifest com les doctrines transcendents sobre la justícia poden resultar molt llunyanes i com podem aprendre més d'elles si ens centrem en les seves realitzacions socials.

Per a aconseguir-ho, SEN ofereix algunes guies: la primera, ja ha quedat dit, posi l'accent en la comparació i, si és possible en la mediació; reconegui d'entrada la pluralitat irreductible d'idees sobre la justícia; i tracti sempre de precisar per a poder després discutir, reexaminar i corregir.

Però si, malgrat tot, no arriba a decidir a quin dels tres nens atribuirà la propietat de la flauta, baixi un altre graó de l'escala celestial i recordi que, com escriu el primatóleg [Frans DE WAAL](#)

(*Primates and Philosophers. How Morality Evolved*, Princeton University Press, 2006), encara que portem mil·lennis discutint sobre la Justícia, fins i tot els micos reaccionen davant d'una injustícia quan la veuen. I és que, a la hora de la veritat, acabarem amb moltes injustícies si busquem amb honestat en les realitzacions socials de les grans construccions filosòfiques les seves conseqüències més intolerables. Per cert, a qui ha decidit donar la flauta?

Pablo Salvador Coderch